

ما و م گیلی به ورتہ کومه
چې مخامنځ شومه خاموشه او دریدمه
گیلی کووم وئیلے نه شم
په طمع طمع وخت د عمر تیرومہ

گیلی

لایق زاده لایق

کتاب پېژندنه

دا کتاب	—	گیلی
لیکوال	—	لايق زاده لايق
کمپوزنگ	—	ارشاد خان پښتو اکڈیمی پېښور
ورومې چاپ	—	۱۹۷۹ء
دویم چاپ	—	۲۰۱۲ء
شمېر	—	۵۰۰
بیعه	—	کالداری ۱۲۰
چاپ ځائے	—	ضياء پرتیز پېښور

يونیورستي بک ايجنسۍ خېږي بازار پېښور بساري
 د پښتو اکڈيمي د کتابونو د کان پېښور یونیورستي
 او د دې ترڅنګه د کتابونو هر لوئې دوکان

ترون

د هاغه چا په نوم چې زه ئې پېژنم.... خوما
نئې پېژني او د هاغه ساحر افريدي په نوم د
چا ،، پانزېب ،، چې زه غزل ليکلو ته را
اوپارولم.

لایق زاده لایق
۱۹۷۸ اگسٹ ۱۲

یاد گیرنه

،، گیلی ،، زما د باقاعده شاعری مجموعه ده چې په
ورمبي خل په کال ۱۹۷۸ء کښې چاپ شوه . دغه د
پرون لپونی لپونی خیالونه د خپلو مینه والو دپاره يو
خل بیا چاپ ته سپارم . په دې پوره باور چې زما د
دوه ديرش کالو په ماتو گودو شعرونو کښې به زما
خوانی لتهوي .... زه چې خنګه پرون د شعر په رموزو
نه پوهیدم . نن هم په دغه لټيون یم .

شاعري زما د وس خبره نه ده
څه چې ليکم دا اظهار د لپوښوب ده

ستاسو

لايق زاده لايق

اګست ۲۰۱۲

زما، گیلی،

دری دیرش کاله پس

هو... ماته هاغه تول وختونه یاد دی. چې کله ما په
ورمبي خل ته لیدلي وي. خدائے خير تا ماته په ستر گو کښي
څه وئيلي وو. چې زهه د خپل څان نه ورک کړے ووم. زهه به
چې کله هر سحر د خپل کلې مدین نه د مينګوري کالج ته
راتلم. نوتا به پتهه پتهه زما د سپينو جامو تماشه کوله. ځکه
چې په تول کلې کښي مونږ ايله دوه دريو کسانود کالج لاره
لیدلي وه. ته هم لکه په دې انتظار وي چې دا ساده باده لپونه
لپونه هلك به په کالج کښي زوند ايزده کړي خو... لپونه....
ما خوبه هلتنه هم ستا فکرونه کول. او په دې انتظار به ووم چې
کله به واپس کلې ته خم. کله کله خوبه مې په کور کښي بهانه
جوړه کړه. او ستا د ليدو په خاطر به د کالج نه پاتې شوم.
لپونه! د غه ورځي خومره ساده باده وي. ما به تا ته خه وئيل
غونبستل خو... دا ممکنه نه وه ځکه چې په د غه ورځو شپو
کښي د مينې تولې رشتې مقدسې وي. د موبایل خه چې چا په
تيليفون د خبر و تصور هم نه شو کوله. تا ته یاد دی ما چې به

کوم نوئے شعر اولیکلو نو د ، هغې ، په لاس به می تاله در اولیپلو -، هغه ، هم ساده وہ -توله توله ورخ به په دې انتظار وہ چې کله به ورلہ زة نوئے غزل ورکرم -تاته یاد دی کله کله به ما تاته د غزل په ځائے د مینې خبری هم اولیکلې او تا به ایله په دوئ تکو کنې د هغې جواب راکرو - غالباً ته هوبنیباره وي - او درواجونو د زولنو نه خبر وي - خوزه بې پروا ووم - د هر خه نه بې پروا .... پلار مې دې خدائی او بخښی - کله کله به راته ڈېر غصه شو - لکه چې هغه په زړه کنې زما په مینه پوهیدو - خو ماته ئې مخامنځ خبره نه کوله - خکه چې زه پرې ڈېر ګران ووم - تاته یاد دی چې یو خل زه په ویگن کنې مینګورې ته روان ووم او د مدین د کلې نه په خو کلو میتھه کنې د ویگن حادثه اوشهو - دا د کال ۱۹۷۸ء خبره ده - په هاغه ورخ به تا خومره ژړلې وي - تا به دا ارمان کړے وي چې لپونی لپونی هسپتال ته لاره شم او په خپل لپونی بې اختیاره ورپریو خم - خو لپونی ... ته مجبوره وي - او بیا چې په کلې کنې دا اواز خور شو چې لایق زاده لایق د بچ کیدو نه ده نو ستا د لاسه به قلم خنګه را پریو ته وي - ستاد غټو سترګونه به خومره اوښکې بهیدلې وي - او تا به هاغه د روژې مابنام خنګه تېر کړے وي ماته دا احساس ده - خکه چې زما خوتیول وجود ټوټې توټې

وو. دوه درې ورځي بي هوشه ووم چې کله په هوش کښې را غلم نو په هر مخ کښې به مې تئه لټولې. تئه خوزما پونستني له هم راغلې وي. خو .... دا دې نشو وئيلے چې زه خپل لپونې ليدل غواړم. تئه راغلې ... لارې ... ما دې د پښو بنسکالو واوریده خو د حجري نه بهر راوړئ نشوم. ځکه چې ډاکټران راباندي ويريدل ... لپونې ما مرګ له لته ورکړه. زه بیا کالج ته د تلو جو ګه شوم. تئه خومره خوشحاله وي. ما د خپل زوند دغه توپې لمحې هم په کال ۱۹۷۸ء کښې کتاب ته او سپارلي او چې کله کتاب خور شو. نو خلقو په کلې کښې ګنګوسې شروع کړو. زما د نوم سره ئې تئه هم يادولي. تئه به په زړه کښې پتېه خوشحالیدلې. خوددي نه خبر نه وي چې ... حالات به دا تنکۍ تنکۍ لپونې مینه کوم پړاؤ ته رسوي. موږ خو ايله د څوانې په درشل قدم ایخودې وو. زموږ احساسات خو لپونې لپونې وو. خو جذبې مو尼کې وي. لپونې تاته ياد دې؟ چې کله زما د ،، ګيلو ،، قيصه توده شو. نو موږ د یو بل په ليدو پسي ناقراره وو. ماته د خپل زړه هاغه درزا تر او سه ياده ده چې کله تئه زما خواله راتلي. تا په رواجونو پښې ایخودې ... زه هم په هاغه زيارت کښې ستا په طمع ووم په کوم چې مې تئه غونستلي وي ... تئه راغلې ... خو ما او نه ليدلې

حکه چې زمونږ په ستر ګو کښې حیا وه . مونږ یو بل ته نشو
 کتے خو مونږ په یو بل پوهیدو . نن چې د درې دیرش کاله پس
 زهه د ژوند د ډېرو پړ اوئونه راتېر شوئه یم . او تا هم د خپل
 لپونی ژوند ډېرسپرلي لیدلې دی . زما ، گیلې ، ، ما ته د
 تبرو وختونو قبصې کوي . د هر شعر او هر غزل شاته یوه دasicې
 قیصه چې په هغې زما او ستا نه علاوه بل خوک نه پوهېږي نن
 چې ته یو خل بیا ، گیلې ، ، کوي نو تبر وختونه به درته
 سیوری سیوری کېږي حکه چې مینه کله هم نه زړېږي . زهه نن
 هم لکه ستا د خپلو لاسونو په کربنو کښې تا لټهؤم . او زما
 لپونی ته چې کله آئينې ته او درېږي نو د خپلو وینستو په
 سپینو ډکو کښې به زما د لپونی څوانې خامخا وینې .
 ستا تصویر مې د زړه کور کښې دے په ناز دasicې ساتلے
 لکه مئې په شنه پیاله کښې لکه بُت په بُتخانه کښې

لایق زاده لایق

د پروګرامونو د خانګې مشر

اګست ۲۰۱۲ء

عرض

تهیک ده چې غزل لیکل په ادب کښې د ټولونه ګران کار دے
غزل د خپل محبوب سره په اشارو او تشبیهاتو کښې خبرې دی
او دغه شان بئه غزل هغه ګنلے شي چوم ته چې د رنګینو
رنګینو تشبیهاتو امیلونه غاره کښې واچولې شي۔ لیکن بیا
هم د زیات درد او غم له کبله ما خپلې ماتې ګودې شاعری له
د غزل نوم ورکړے دے او سربیر خیرې ګربوان مې د دغه ماتې
ګودې شاعری کچکول ستاسو مخې له راورې دے په دې
غرض چې تاسو ورکښې خه کېږدئ۔ د تنقید ملغوري يا د
ستائني ګلونه۔ ما به کچکول په انتظار نیولې وي۔ په اخر
کښې زه د خپل ګران دوست استنبول خان، امان الملک او
سید رضا شاه ډېر ممنون یم چې زما سره ئې په دې سلسله
کښې ملاتر اوکړه۔

لایق زاده لایق

اگست ۱۹۷۸ء

ثناء

خئے بې شانه قدرتونه ربہ ستا دی
 بې حسابه صفتونه ربہ ستا دی
 دا چې بې ستنو ولاړ پورته اسماں دے
 ترینه زار شم حکمتونه ربہ ستا دی
 شي پېدا زنده، مردہ مرے ژوندي نه
 خئے عجب شان کمالونه ربہ ستا دی
 تئه احد، صمد جبارئې کرد ګاره
 د ثنا عجب طرزونه ربہ ستا دی
 بلبلان دې په چمن کښې حمد وائی
 په تعریف گویا ګلونه ربہ ستا دی
 خوشحالی او روغ صورت چې دې عطا کرو
 په لایق تول رحمتونه ربہ ستا دی

صفت حبیب نے

سردار د جهاننو محمد هاشمی دے
 دوا د زخمی زپونو محمد هاشمی دے
 مئین چې په امت باندې د مور او پلاړه ډېردے
 باعث درحمتونو محمد هاشمی دے
 میدان کښې د محشر به د امت سفارش او کړي
 واک دار د جنتونو محمد هاشمی دے
 خالق نه دے بې شکه چې بندہ د پاک اللہ دے
 مالک د صفتونو محمد هاشمی دے
 لایقه که زړګرے دی د فراق په لمبو سوزی
 پته د پرهونو محمد هاشمی دے
 صلو علیه و آله

بیا به د بـکلو یارانی نـه کـوـئـم
زـهـ بـهـ اـعـتـبـارـ پـهـ زـمـانـیـ نـهـ کـوـئـم

زـرـگـیـهـ تـاتـهـ بـهـ دـدـ دـاـهـ دـپـارـهـ
بـیـاـ پـهـ درـوغـهـ بـهـانـیـ نـهـ کـوـئـم

Pukhto.Net
چـیـ مـیـ ژـونـدوـنـ شـوـاـسـوـبـلـیـ اـسـوـبـلـیـ
پـهـ ئـانـ بـهـ بـیـاـ دـغـهـ کـانـیـ نـهـ کـوـئـم

چـیـ شـیـ لـتاـهـ دـنـسـیـمـ پـهـ چـپـوـ
خـیـالـ بـهـ دـاـسـیـ اـشـیـانـیـ نـهـ کـوـئـم

زـهـ،، لـایـقـ،، بـیـاـ دـخـودـ غـرـضـوـسـرـهـ
فـکـرـوـنـهـ هـېـخـ دـتـھـکـانـیـ نـهـ کـوـئـم

دا چې د ډې مخ له مثالونه گورم
ثانی سپورتمى له چراغونه گورم

چې د وفا طمع د بنکلو گوئم
جورې په شګو کښې لعلونه گورم
بيا په وريخو کښې د ستورو بنکلا
يا دې په زلفو پت خالونه گورم

د خپلو اوښکو، اسوپلو په مينه
شيبې، سيلۍ او بارانونه گورم

زه، لايق، ستاپه لپونو ستر گوکښې
د خپلې مينې اميدونه گورم

زخمی زړګیه کوشیرونه واخله
بس کړه ددې محفل لاسونه واخله

ستا په راتلو چې شمع پاتې نه شوه
صبر طبیب کړه تکورونه واخله

چې ئې کړي پاتې سرګردانه غوندي
د هغه یاره رخصتونه واخله

که اوں وفا بنکارېږي ګرانه یار ته
د ګنیمت زاره یادونه واخله

خېر دے که سل خله ئې اورتلي
لايقه بيائې سلامونه واخله

نئے خوب شتہ نئے خندا شتہ ستا غمونه می چیری
زړگے می په سلګو دے ارمانونه می چیری

بنکلادمرا اوسترگو دې نن بیاپه خیال کښې راغله
نا ترسه ست مګره ستا لوظونه می چیری

هزار کرم کوششونه چې خندا می خولې ته راشی
په زړه د جډایي سوي داغونه می چیری

اول به می گيله کړله د ګل خوا کښې ازغونه
څه او شونن د ګل بنکلې فکرونه می چیری

لایقه که سل واره توبه ګارشمہ د مینې
رأحی می په خیالونو کښې یادونه می چیری

چری لری دی دنیا نه پروت می غیر کبھی لکھ گل وے
ستا نازونه وے نخری وے ستا په چپہ خولہ خندل وے

مونہ لوظونہ دوفا کری گواہی د کائنات وے
تئے می شمع زڈ پتنگ وے زما ستمخ تھ کتل وے

د ژوندون په قافلو کبھی ملگرتیا می تا سره وے
تسلي مود یوبل کرمے په چپو کھ دو بیدل وے

نئے گیلی مود یوبل وے د خفگان خبری نئے وے
خائے خوشحال خوشحاله ژوند وے تئے گلاب زڈ دی بلبل وے

امیدونہ می کتلے ستا د غتیو سترگو منج کبھی
مینہ ستا زما هر خائے نئے خوراک وے نئے می خبیل وے

زڈ لایق په تماشہ وے هر اندام می ستا ستائیلے
توري زلفی دی چاربیتھ مراوی سترگی دی غزل وے

تا چې د زړه سره کړي نااشنا سترګې
پربوده چې رندي شي اوس زما سترګې

تا چې دراتلو ماته وئيلي وو
ستړے انتظار مې کړي بیگاہ سترګې

د برنسکلي که وينمه د ګل غوندي
خدائيګو که زه واره ووم له تا سترګې

نشي خه ثاني ستاد کتو مراؤ
خه وئے د شيرينې او ليلى سترګې

سترګې د لایق د اوښکو ډکې دی
غواړي د الله نه مسيحا سترګې

جانانه او س مې ژپیدو ته پریبردہ
مرمه خو ما لبرو سلگو ته پریبردہ

اوچې مې نکړي راوتلي اوښکې
سېلاپ د غم لبرو چپو ته پریبردہ

په ډک محفل کښې شرمندہ چې دې کرم
نه حضارېرم ما وتو ته پریبردہ

او خاندہ ستا خندا زه خپله ګنډ
ما د غم ډکو اسوبلو ته پریبردہ

تا چې لایق ته لمبې پورې کړلې
لبر او رد مینې لګې دو ته پریبردہ

راؤره کچکول کنبې مې سلگى و اچوه
راته د مينې هتکپې و اچوه

چې ته رقيب سره مسکے غوندي شې
ماته اهونه په جولى و اچوه

ساقيه زهردي تراوسه راکره
لبمې په جام د سترگومئي و اچوه

دغه احسان دې هيرولى نشم
راته د زلف و زولنۍ و اچوه

سلگى کوي د زړه زخمونه شميري
په لايق سترگې لېونې و اچوه

بیا ستا کو خی ته د در تلو می توبه
ستا د پې روی مخ لیدو می توبه

تا پری زمانه سترگی واره ولی
توبه د ژبی پرانس تو می توبه
لوظونو ستازه تھمتی کرم گله
تېرو تېم د اڅل په توبو می توبه

د اتھار لار کتو سترے کومه
توبه د سوؤ اسوپلو می توبه

زء لایق د بر په بـ کلو تېرو تېمـه
بس دـے د نورو یارانو می توبه

بنڪلڻي باغ وو سره گلونه وو تالاشو
تصور وو اميدونه وو تالاشو

چي رقيب دي په کوشه کبني گرم تبر شه
خه رنگين رنگين خيالونه وو تالاشو

Pukhto.Net
چي وعدو دي انتظار راله تش راکه
ستا د ميني مي فکرونه وو تالاشو

بورا گانو چي گلونه خوشي پريبنسو
د بهار شينکي باعونه وو تالاشو

د لايق په فكر مند زرگي کبني ياره
سوی سوي ارمانونه وو تالاشو

د شبې ستا د مسکى خولي ويناګانې پاتې شي
رنا شي سوي سوي ارزو گانې پاتې شي

گيلې د ياره ډېري په خلوت کښې زه کوومه
خبرې په راتلوائې معصومانې پاتې شي

خندا دي په يو څلې زه تر عمره لپونے کرم
بهار چې نوئه تېر شي خوشبويانې پاتې شي

خيالونو کښې مې تالاغتهې غتهې منصوبې شي
رقیب چې درسره وي پربشانې پاتې شي

لايقه چې بندونه دې سل سل ورته پوره کړه
راپرېرده چې اوسمونکې دې روانې پاتې شي

اشنا لپونی ستر گپ چپ می ستا لیدلی دی
د زرہ په سر می برغ غشی رسا خورلی دی

د غمہ چپ دا شوندی زما تور سکارہ خلیبی
اهونہ می د زرہ پری وار خطوا وتلی دی

معصوم زرگیہ خورہ او سن ھائے په ھائے باندی داغونہ
د اور تک سور انگار تھ چپ نن ما دانگلی دی

او سن پری بردہ چپ سپلاب زما د او بن کو رابھی بروی
بن دونہ می سل سل ورتہ بیگاہ وہلی دی

لایکہ تھ چپ هروخت خپل اشنا لپونے بولی
کم عقلہ بن کلو ہم چرپ خطا منلی دی

خوبین مې خبر را توله ول دی خو چې ستا کو خه کښې وي
بنه د هر سپړي کنڅل دی خو چې ستا کو خه کښې وي

دا ګربوان مې خیرې خوبین دے لپونې دې مشهور شم
سره ګلان ګتې وي شتل دی خو چې ستا کو خه کښې وي

دریغه صد که تهمتی شم خدائی ګو ماله غنیمت دے
زما خوبین هر رنگ رتیل دی خو چې ستا کو خه کښې وي

زه دې ستا د کو خې سې شم پرې والله که خفا کېږم
راته ګران، کورې،، وئیل دی خو چې ستا کو خه کښې وي

د جنت هغه ګهرې وي چې مې ستا په خوا تیرو خئی
د لایق ژوندوں ژړل دی خو چې ستا کو خه کښې وي

زءا په سرو سترگو ژرپیبم او تئه لارې
زءا دی مینه کښې سوزیبم او تئه لارې

زما سوال د محبت دی کره پشاره
لکه زور دیوال نپیبم او تئه لارې

ستا رتيلو رانه یو او دوه خطا کړل
زءا د دار په سر ځنګیبم او تئه لارې

تا خو سترگې کړې ناشنا غږ دی او نکرو
زءا د غم په تیر غوشیبم او تئه لارې

مینې روند کړمه تیرومې یم سل واره
زءا بیا هم په تانا زیبم او تئه لارې

زءا لایق دی سرگردانه کړمه پاتې
د منزل نه نه خبریبم او تئه لارې

د انتظار گھری تیروخی د اشنا په طمع
د هجر شپو کښی یم ولاره زه د صبا په طمع

د جرسونو خائے صداده قافلی لاری
زه لاحصار یم د صحرا او دره رنما په طمع

خه، بزاد راه*،، مې د عقبا راجمع کړي نه ده
یمه تیروتې د حباب رنګې دنیا په طمع

په وینو سره مې شول لاسونه د ازغوي په خوکو
چې په محفل کښې ګرزیدمه د،، لاله،، په طمع

لايقه نخښې د،، لیلی،، او،، شیرینې،، چرته دی
چې ته لاناست ئې د،، پئی مخو،، د وفا په طمع

* د لاری سامان

د هجران تورو تیارو کبیپ کله خاندم کله ژاپم
زء د مینی په نغمو کبیپ کله خاندم کله ژاپم

دا زما خء عادت نء د م د جنون خء علامه ده
ستا د مخ په تماشو کبیپ کله خاندم کله ژاپم

کله وايم چي زء خان يم کله وايم چي تء زء يم
ددی فکر اديرو کبیپ کله خاندم کله ژاپم

په خیالونو کبیپ زما شې ژوند زما تو له نغمه شي
د فکرونو قافلو کبیپ کله خاندم کله ژاپم

زء له سل قسمه ورکرم ولې بیا راته یادیږي
زء لایق د غم چپو کبیپ کله خاندم کله ژاپم

سری لمبی راتھ جھان دے نئے رغیرم
سراسر می ژوند هجران دے نئے رغیرم

د دنیا مخ خوبیلتون سرہ اشنا شو
رانہ لری پاس اسمان دے نئے رغیرم

Pukhto.Net
که زرگی تھے ڈبرد صبر صبر وايم
ستا د غمه په لرزان دے نئے رغیرم

تصورئی درخسار کولے نشم
زما ژوند دے زما خان دے نئے رغیرم

زءلايق په بی وفا بسکلی مئین شوم
خکھ نور ژوندون می گران دے نئے رغیرم

اورمه دا چې، مسيحا، رائي
زماد زړه درنځ شفارائي

چې مې په قبر گیا ه او ټو کېږي
ماته هېڅ نئه دي که بیا بیا رائي

Pukhto.Net
په وينو ډنډ زخمونه ګوري زما
د ترس خيال ئې په خندارائي

زړه ترينه چرته اړولے نئه شم
غشي د ستر ګو وارخطا رائي

زءا لايقتا به يادوومه خېردې
په جدائې که دي ژړا رائي

ستاد خنڈلو زمانہ تپروتھے زمونیہ بنکلی یارانہ تپروتھے

تاد دروغوبه لوطونه کول
زماد اوښکو پیمانه تپروته
دا جوړي شمعې رنا تمه کوله
چې ئې د مخي پروانه تپروته

د معصوم ژوند نه د معصومي مينې
د امي دونو اشيانه تېروتىمە

ماکره و فاکه تا جفا کوله
د لایق دغه افسانه تپروتنه

چې پ د اوښکو یو تربله اوڅي
چغې د غم مې د ګوګله اوڅي

چې ستا دا نوم په شونډو راشي زما
خيال مې د عقل د منزله اوڅي

ما وئيل ستا مينه به هيره کرمه
ذهن مې ستا د خياله کله اوڅي

گيلي مې ډېري وي په زړه دته
د زړه وينا په خوله بدله اوڅي

چې لايق ستا په تصور کښې کيني
خيال ئې د باغ د هري یو ګله اوڅي

چې د حاله مې خبرېږي زءا به نئه يم
چې په څان باندي پوهه ږوي زءا به نئه يم

خفه ځکه شم چې سترګې مې غړېږي
بيا به هر چاته خندېږي زءا به نئه يم

په ژوندون دې زما خیال خاطراونکرو
که مې قبر ته او درېږي زءا به نئه يم

او س په ما دې سترګې لګکي نو شرمېږي
په کوڅه به مې تیرېږي زءا به نئه يم

زءلايق چې بنکاره وايم شرم راشي
چې مقصده ته مې رسېږي زءا به نئه يم

زء بې لتانه خوشحاليانې خئە كرم
پەزىزگىي نورىي ارزو گانى خئە كرم

يارە چې تا ورکىنى لىدلە نئەشم
تخت د طاؤس او بادشاھانى خئە كرم

پكىنى د زلفو خوشبوى چې نئە وي
دكى د عطرو فضا گانى خئە كرم

چې زما خپله مانپى جورە نئە وي
زء بە بنگلى د چا ودانى خئە كرم

لايقە هسىي مەنتونە مئە كرە
زء ستا پە مخ او بىكىي روانى خئە كرم

شونه‌ي چې ستا په پرانستو کښې وينم
لكه چې ګل په غورې دو کښې وينم

د زړګي سره خه ثانی نه لري
خوند چې په سوؤ اسوبلو کښې وينم

Pukhto.Net
زړه مې بې واره په توپونو سر شې
بلې ډيو چې مقبرو کښې وينم

لړې روښانه کړه د مین شمعې
د پتنګ اوښکې بهې دو کښې وينم

نئې وئيل لایقه خه خبرئې
تل دي د خیال په آئينو کښې وينم

بيگاه راته بي پ شانه ياره تئه را يادي دي
د للمي په گلونو لکه پرخه وري دي

گھرو مي ترسحره ستاد خيال په رنگينو وي
تيرو کبني د هجران مي لکه شمع بليدي

خبرې د فراق چې دي په شوندو باندي راغلي
سلگى د غم لمبې شوي د بدنه تاويدي

په خوله مي خه او نه وئيل خفگان مي ستا لي دلو
را پريوتم په زمکه چې رقيب ته خنديدي

خه خبر دے که قسم وو تا د نه راتلو پوخ کرم
لايق ته د خيال په آئينو کبني خلidi

په خوب او ده چې لېونۍ څلیده
ملګرو خدايی ګو درخانی څلیده

زلفې خورې ئې په رخسار پرتې وي
لكه وریئخو کښې سپوږمې څلیده

لكه خوشبو ترینه د عطرو تله
چې په بستر د ګل غوتې څلیده

ملګرو څکه زه مسکعه غوندي شوم
شپه مې په خیال کښې بیگانی څلیده

لايق ته ئې چې بې هوشه کړلې
پکښې خه نخبه د څوانی څلیده

خه او سپه ما باندی اعتبار مه کوه
ستا دی قسم وي انتظار مه کوه

یم دی د دره بی پ نوا ش پلے
هر جائی ابیا فضول اقرار مه کوه

Pukhto.Net
دا خپل عزت راته نور گران بسکاریبوی
در حم زه نه ، هسپی تکرار مه کوه

تا خوزمانه لبونه جو پ کړلو
که مری تپوس هم د بیمار مه کوه

قسم په خدائی که بیا دی نوم وا خلمه
بس کړه لایق سره اصرار مه کوه

اوس به جورومه د يادونو خلي
زره کبني د سوؤارمانونو خلي

د ترس نخبني پکبني نه بسکاري بي
هبر مي کړل سازد منتونو خلي

خندا په شوندو مي راتللر نه شي
پراتنه په زره مي د غمونو خلي

مينه مي کړي ده خه جرم نه ده
څکه بسکلوم د پغورو نو خلي

بلې شي زره کبني نه د ميني لمبي
وينم چې پرق په مثالونو خلي

لايکه مخ چې اروي له مانه
جوروي نور مي د خوبونو خلي

داسي بنکاري د دروغوشواب هم شته
فکر او کره په ربستياؤ عذاب هم شته

خان ته هسي لاندي باندي کتل مه کره
چې لقمان د زمانې له جواب هم شته

که د طفل غوندي خلاص شوي په پرتوګ کښي
داسي مه بویه چې خوند د شباب هم شته

ته به ئې هسي په ظاهر صورت نازيرې
په غندل کښي پت ازغې د ګلاب هم شته

که یو ماشے د غرور په اسپه زغلی
د بلبل په خوله کښې خوند د کباب هم شته

تئه غوبې پسې وھه په لاس به درشي
دروغ نئه دی چې گوهر په دریاب هم شته

که د یو په خوله خندا بسکاري لایقه
په گربوان کښې د بل او بسکې سېلا ب هم شته

که مې ستر ګې ستا په مینه کښې رندي شي
نوم دا ستا مې په خوله بیا راتللے نئه شي
زء دې ډېر په خپل محفل کښې یم سپک کړے
روح و تے شې دا د زړه و تلے شې

تل د هجران تورو تيارو کښې اوسم
فقط د خيال په اديرو کښې اوسم

نئه خائنه منزل نئه راه نما لممه
زئه په کاروان د لپونو کښې اوسم

يوه بسکلامې ده کافي ګهلي په
تل د هغې په رسیدو کښې اوسم

ملګرو ولې به نشه نئه يمه
تل چې د سترګو میخانو کښې اوسم

چاراكتلي دي په مراؤ مراؤ
څکه لایقه په سرو لمبو کښې اوسم

راغلیم پرون د امیدونو سره
ئەم بە صباد ارمانو سره

کله د خە کله د خە خبرى
والوتە خس د طوفانو سره
کله خيالونە د غرور پە زرە كېنىپى
کله د چاد منتونو سره

ياد فرياد ياد خندا وختونە
كله ازغۇ كله گلونو سره

لايقە وران دى شو چمن د زړگي
پە خورتلىو جوابونو سره

خبرې کوه نوري خود تلو خبرې نا
نړۍږي د زړه کور پري د ګيلو خبرې نا

د سرو شونډو په سر دې خه خوبې خبرې وايه
خائېږي دې په خوله کښې د ترخو خبرې نا

د مينې په دنيا کښې سرگردانه یمه پاتې
دلاري شه رهبر مې د لمبو خبرې نا

د زړه په بُت کده کښې مې مقام درله درکړے
کوئم څکه په خوله اوس د پردو خبرې نا

لايچه په خو خله د هجران لمبوستي کرم
يرئ مې څکه اوس د سوزيدو خبرې نا

اے په شین بھار خزانہ پخیر راغلی
د تنکی مینی هجرانہ پخیر راغلی

اسوپلو اوڑرا وارہ ستپی مئشی
ھله زر رائھ خفگانہ پخیر راغلی

Pukhto.Net
شبکیرو تاسو ته دېر د بر هر کلے وے
د معصوم زړگی ارمانہ پخیر راغلی

ھله کینی گرموا اوښکو درنه زار شم
سر ببر خیری گریوانہ پخیر راغلی

د یار غمه ما دی دېر د بر اتتظار کړو
د لایق د خیال جهانہ پخیر راغلی

چې په کښې زړله مې قرار نئه وي
چرې چمن کښې دې بهار نئه وي

هغه زړګے د تپوسلونئه ده
چې ئې په خوا د مینې یار نئه وي
شپه کړمه تیره د صبا په طمع
چغې صبا کرم چې دیدار نئه وي

،،کړے تو، سګریت د هغه یاره بنسه ده
چې بې وفا وي وفادار نئه وي

ښکلی که سل سل قسمونه او کړي
لا یقه بیائې پرې خه کار نئه وي

مخ دې د خیال په بُت کدو کښې بنسکاري
سر مې د مینې په سجدو کښې بنسکاري

نن جورې بیائې سترګې دی بدله
خیال ئې زما په ژریدو کښې بنسکاري

زماد او بنکو او چيدو د پاره
تاته خه گران په خندیدو کښې بنسکاري

هغه شان خوي د معصومانو کوي
د شباب نخښې دې راتلو کښې بنسکاري

لایقه د غهه ئې احسان او گنه
چې د غزل په آئينو کښې بنسکاري

بیگاھ په خوب کښې مې په زړه راوړیدل ګلونه
ډک د مکیز نه مې په غېږ کښې خندیدل ګلونه

تا چې به سترګې په خندا ماته راواړولي
پټ به په زړه کښې مې د مینې توکیدل ګلونه

تا چې یو څلې وو کتلې د ګلشن غارې ته
بنෞ راته یاد دی ستاد مخه شرمیدل ګلونه

ستا د فراق خبره راغله چې د شونه و په سر
د بهار سپردی به مې رو رو رژیدل ګلونه

لايکه ماته ئې یادونه آئينې پربنودې
هغه شول تېرچې به مې خواکښې موسیدل ګلونه

خورمه قسم زه رغيدلے نه شم
چي دي نه وي نم صبريدلے نه شم

خبر ته زما مينه فضول او گنه
در سره خوند کري خه وئيله نه شم

در يغه دا زره مي در خودلے شوله
غمونه ڦېرمي دي شميرلے نه شم

ما د هر چا ڏکي کاسي اولي دي
حکه تش لاس رخصتيدلے نه شم

لايق چي وائي نوشريبي درنه
نوم دي د خياله بيلوله نه شم

ساحره جادوگره د زرۂ ورنۂ د غزل
په مړاًو مړاًو سترګو راکتنۂ د غزل

غزله ته غزلئي يو غزل د لپونوئي
عيسيٰ شي کله کله شي پونتنۂ د غزل

کنڅل دي که رېل دي شي غزل کله چاريته
په سترګو غتمو غتمو کښي خورنۂ د غزل

خاطر چې دي بدل شي نو گيلي غزل غزل شي
محفل نه په غصه کښي شي وتنۂ د غزل

غزله ستا په خيال کښي به لايق کله لايق شي
قسم د بې نواشي هم شرنه د غزل

جانانه ستا په خوله کښې چې د تلو خبره وه
زړګي له مې والله د سوزیدو خبره وه

خبره وه خبره په خبرو کښې چې راغله
اشنا نئه د خفګان نئه د ګيلو خبره وه

خبره بلنه نئه وه چې په شونه و زما راغله
په تا مې بس د سترګو خوریدو خبره وه

کچکول مې وو دروړے د رضا منت د پاره
په زړه کښې ستا اشنا خله د اوږدو خبره وه

خبره ستا خبره وه صفا د کاني کربنې
خبره د لایق د لپونو خبره وه

په زړگي مې راوړېږي سترګي سترګي
هر ساعت کښي مې یادېږي سترګي سترګي

خءه بنائیست دې د جانان سترګو کښي اینښے
ګلابونه ترې شرمېږي سترګي سترګي

لکه پرخه چې د ګلو په مخ خاندي
په رخسار دا نې څلېږي سترګي سترګي

د معصوم زړگي په کورکښي لړزان جوړ کړي
کله کله چې جنګيېږي سترګي سترګي

خءه به خوب خءه به خندا او کړي لایقه
چې په زړه کښي دې او سیېږي سترګي سترګي

د شرم نخښې چې نګار جوروی
اوښکې مې ګرمې په مخ لار جوروی

لائې د مينې ارمان تار په تار کرو
باغد اميد هسې مالیار جوروی

رأيې کړل زهر چې یقین مې کاواو
خيال مې وو دا عيسى بیمار جوروی

د تړو ستر ګو خه پرواه نه لري
څکه لیدن هئې خمار جوروی

لایقه نن هئې چې د صبر وئیل
ښکاري د قتل دي خه کار جوروی

ناصھے که یو خلپی دی نگار لیدلے دے
چې خوند دی خامخا په ژوند د دار خکلے دے

ششدره زلیخه وہ د یوسف په حسن باندی
ضرور به لپونتے وے که ئې یار کتلتے وے

ستا نم لکه یعقوب به بیا د ستر گونه روان وو
رسا که دی یو خلپه زړه ګذار خورلے وے

لمبو ته د نمرو د دے هر کلے عشق وئیلے
خندل به عقل نئه که ئې بهار منلے وے

تسکین به می لایقہ وو زړگی ته رسیدلے
په در کښې د نگار می په بار بار ژپلے وے

کتل دی غلی غلی فسادونه جوروی
په زړه کښې مې ستا مینه طوفانونه جوروی

والله د زړگي سره یو سیکنډ له چې خفه شې
په مخ مې ګرمې اوښکې سېلابونه جوروی

چې شمع خو بلیرې نو پتنګ به پرې سوزیرې
دنیا دی ورته هسى دیوالونه جوروی

راخه چې سره لار شود دنیا د غمه لري
لایهه ډېر عالم که تهمتونه جوروی

ستره گې په خوند خوند چې تورليٽا
زړه کښې د چالاري جوړوليٽا

فکردي د چاد سوزيدونه وو
زلفي په اوګو چې خوروليٽا

Pukhto.Net
زړه زما وړي وړي سلکۍ اوکړي
شونډې چې رقیب ته خوزولېٽا

ستره گې چې ګلشن ته دې کړي کړلې
سرې غوتې د ګلو شرموليٽا

وائي لايق يره دې د خدائئ نه وه
خاورې په وعدو چې اړوليٽا

غلې غلې خنديدي او ما ژرل
لكه شمع بليدي او ما ژرل

د حيانه چې دې سترګې کېلىپى بىكتە
تەپه ئان نە پوهيدى او ما ژرل

چې اقرار د محبت مې پە خولە راغى
تە زمانە شرمىدى او ما ژرل

اھ زړگىھ پە راتلود هغە سترګو
بې اختىاره درزىدي او ما ژرل

د لايق نە هغە وخت كله هيرىبى
چې رقىب نە زاريدي او ما ژرل

تېر چې غلې غلې شوې زمانه خېر
ستركې دې بدلي کړلې جانانه خېر

زؤبه په زړو یادونو ژوند کووم
تاکله د مينې دنيا ورانه خېر

Pukhto.Net
کړي ئې وعدې راته رايادې دې
خېر که مې دشمن شولي اسمانه خېر

بيابه مې بلې خوزه به نه يمه
نن ته خه خبرنه ئې د خانه خېر

خوک د عشق لایق دے چې لاس ورکړمه
يو به سه غمونه د جهانه خېر

په چپه خوله چې نن نگار او خندل
لکه په گلو شین بهار او خندل

بیا د جفا به دی گیله نئه کوؤم
په ڏکه خوله که دی یو وار او خندل

ملګرو څکه ئې نشه کرمه زه
په مراؤ ستر ګو کښې خمار او خندل

ما وعے ګلونه دی چې لاس مې کړلو
راپوري غلي غوندي خار او خندل

لایقه خوب او خیال دی هغه مخ ده
څکه دی خان سره په لار او خندل

چغي وهم چي مي نيمگوري ترانې پاتې شوي
زما په زړه کښي ستا يادونه افساني پاتې شوي

په هر قدم دي د زړگي په سرگذار راکړلو
ستا نه ګيلې مي رنګا رنګه زمانې پاتې شوي

د زړه په مينه ورته ګوره چي ضایعئې نه کړي
نخښې مي تاته د ویرانه اشيانې پاتې شوي

اور د فراق راته آخر تر سره پوري شولو
زړگيه تاته چي مي کړلې بهانې پاتې شوي

هېڅ خوک د مينې لايق نشه چاله لاس ورکړمه
حکم زما نه خود غرضه ياراني پاتې شوي

مزاحیه

ما چې دلبر ته منتونه اوکړل
 ظالم رتليي جوابونه اوکړل
 ما چې وئيل ژوندون بي تاخه کووم
 صفائې زرزارونه اوکړل
 ما چې وئيل زه به دي سترګې ستايم
 ، پيسو ته غل، ، ئې اوazonه اوکړل
 ما چې وئيل زه دي خندا شاعر کرم
 ،، مخ دي رب تور کړه ، ، ئې سوالونه اوکړل
 ما چې وئيل په مرګ به صبرنه شم
 زما په عشق ئې لعنتونه اوکړل
 ما چې وئيل ژوندون مې تا سره دے
 ، د خوشی جیب ، ، ئې پېغورونه اوکړل
 سوال لایق اوکړو د کتو یو واري
 ظالم د لري سلامونه اوکړل

زخمی زړګیه کوشیرونې واخله
بس کړه ددې محفل لاسونه واخله

ستا په راتلو چې شمع پاتې نئه شوه
صبر طبیب کره تکورونه واخله

چې ئې کړې پاتې سرګردانه غوندي
د هغه یاره رخصتونة واخله

که اوں وفا بنکاریوې گرانه یارتہ
د مې غنیمت زاره یادونه واخله

خبر د مې که سلخله ئې اورتلي
لايقه بیائې سلامونه واخله

د بل رضا چې کړي زما رضا کله کوه
چې مخي له مې راشې نو خندا کله کوه

د زړه سوي ګلشن ته د بهار وږمي بنکاريږي
اشنا په نرموشونه و دی مسکا کله کوه

د سترګود ليندو نه دې ګزار نه خطا کيږي
تپوس د مریضانو د شفا کله کوه

قيصې د جفاګانو دې اشنا هر پله کيږي
روانۍږي دې کوم کورياره وفا کله کوه

لايچه چې دې خومره يادوم په شپه او ورخ کښې
بس یو ذکر مې ته بنکلیه اشنا کله کوه

زړګیه بس کړه

بې وفائی خوی د جانان د
زړګیه بس کړه ترې قلار شه
خبر د مې که ژوند ترې بغېر ګران د
زړګیه بس کړه ترې قلار شه

ستا په ژړا پوري خندل د هغې
ستا د منت جواب کنڅل د هغې
دا خوژوندون نئه د مې زندان د
زړګیه بس کړه ترې قلار شه

ستا په سجدو کښې تصور د هغې
د خیال قلم دي مصورد هغې
تل درقیب سره ګويان د
زړګیه بس کړه ترې قلار شه

زړ ګیه هسي تپروتل مئ کوه
پست د اميد سره خندل مئ کوه
حسن د دوه ورخو مهمان ده
زړ ګیه بس کړه تري قلار شه

لايکه مينه پته وي اوسلخه
خان د تهمتہ بچ کوي اوسلخه
درته نظر د تپول جهان ده
زړ ګیه بس کړه تري قلار شه

غوش د زمانې زړه په کلونو رغیده نشي
اوښکې ملغاري مې د سترګو اوچيده نشي

خدايہ ستادنيا کښې دا خپل غم چا سره اوژارم
خپل رانه پردي شول پردي کله پوهيده نشي

ورکه خوشحالی شه دا خندا شه ، محفلونه شه
دالکه پته مې په زخمونو لګیده نشي

اړ لایقه زړه ته چې دا وائې صبر صبر شه
ګوت د اوبو شګو کښې والله حصاریده نشي

بلبل د گله صبریدلے نشي
پتنگ بی شمع سوزیدلے نشي

که د فطرت بسکلا را تو له کرمہ
حسن د یارتہ رسیدلے نشي

چې په ژوندون دې پېښه او نکوله
او س دې احسان قبر منلے نشي

که سل قسمه ورکوم زړگی ته
لیدلې سترګې هيرو لے نشي

لایق لتانه گیلې ھیرې کوی
تاته چې او گوري وئیلے نشي

بدله

د دنیا د بازارونو می زرۂ موردمے
 د نیمگرو محفلونو می زرۂ موردمے
 چاله ورشمه خپل غم ورتہ بیان کرم
 ددی خوشورو اجونو می زرۂ موردمے

يا قربان...

گیله مند یمه حالقه ڈېر له تانه
 دنیاگکی می په زرۂ حکم د پریشانه
 خوشحالی می په ژوندون کبنسی نصیب نشوہ
 پاکه ریه لمبه کیرم د خفگانه
 په ظاهره رورلی په زرۂ کبنسی نوری
 زرۂ می موردمے ستاد داسی رنگ انسانه
 چې تسبی ئې وي په لاس کبنسی زبرگ ئې بولم
 خبر نئه یم د دغه رنگ شیطانه
 په ربستیاو باندی لاس د پاسه کیردی
 په لالج د تکی پې تېرشی د خپل خانه

چې دولت باندې مذهب له دیکه ورکړي
هائے توبه شه نن صباد مسلمانه

زما سترګي د وصال په غم رندي شوي
ورک شه عمر چې وي لري د جانانه
ته یو خل تنده د عمر مې کړه ماته
دا یوسوال دے که منې ظالم هجرانه
یو ارمان یوه ارزو ده تمnda ده
نظر ولې نه کوي غني سبحانه
خه مزه ئې په ژوندون کښې پاتې نشوه
دلایق شوله د مینې دنيا ورانه
يا قربان ...

غمونه ماسره بنه بنکاري
چې په دې لویه دنيا زه بې خوکه شومه
غمونه ماسره بنه بنکاري
چې مې نمجنو سترګو کي فسادونه

یادگیرنه :- دا شعرونه په کال ۱۹۷۸ء کښې د سنجیدرامې، انسان او شیطان،،
د پاره اولیکلے شو. چې ما ورکښې د سکول د استاد کردار ادا کړے وو.
لایق زاده لایق